

Et langt skritt nærmere standardisering i EU:

Europeisk rapporteringsstandard for bærekraft

Master i statsvitenskap
Simen Kjosnes Kristiansen
Rådgiver bærekraft og selskapsrapportering, Revisorforeningen

EU jobber med en europeisk rapporteringsstandard for bærekraftsinformasjon for å styrke bærekraftsrapporteringen i Europa. Revisor vil være en viktig støttespiller når foretakene skal rapportere, spesielt for de små og mellomstore bedriftene.

Da EU-kommisjonen lanserte sin handlingsplan for bærekraftig finans i 2018 var et av punktene å styrke bærekraftsrapporteringen i det europeiske markedet. Bedre bærekraftsrapportering vil bidra til åpenhet rundt risikoen og langsiktig verdiskaping i næringslivet og vil vise hvordan det enkelte foretaket eller aktivitet bidrar til – eller er til hinder for – omstillingen til lavutslippssamfunnet og en bærekraftig utvikling.

Bærekraftsrapportering har inntil de siste årene vært preget av manglende standardisering og få lovkrav. Dette er i ferd med å endres. For å hjelpe fore-

takene ut av den såkalte «alfabetsuppen» av rapporteringsrammeverk har både EU og IFRS Foundation satt i gang arbeidet med standardisering, på henholdsvis europeisk og globalt nivå. Selv om arbeidet er tidkrevende, går utviklingen raskt og det er viktig at norske foretak tilpasser seg endringene i markedet.

EFRAG: forslag til relevant og dynamisk rapporteringsstandard for bærekraft i EU

EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group), som er en europeisk forening som gir råd til EU-kommisjonen om selskapsrapportering, fikk i juni 2020 i oppdrag å utrede mulighetene for en europeisk standard for ikke-finansiell rapportering. I EU reguleres rapporteringskravene for ikke-finansiell informasjon av direktivet for ikke-finansiell rapportering (2014/95/EU), og EU-kommisjonen vurderer å utarbeide en rapporteringsstandard for å sikre bedre rapportering i tråd med direktivet.

I mars 2021 leverte EFRAG sine anbefalinger og forslag til det videre arbeidet med en slik rapporteringsstandard. Rapporten foreslår et veikart for utviklingen av et sett med rapporteringsstandarder for bærekraftsinformasjon, og kommer med en rekke anbefalinger og forslag til EU-kommisjonens videre

arbeid. Det har vært et omfattende arbeid og EFRAG overleverte i tillegg til sluttrapporten seks tilleggsrapporter om de ulike arbeidsstrømmene i arbeidsgruppen.

Verken sluttrapporten som helhet eller anbefalingene er et utkast til en faktisk standard. Målet med forslaget er å beskrive bredden og strukturen til en fremtidig rapporteringsstandard som bidrar til å oppnå EUs politiske ambisjoner, og som er i samsvar med annen regulering innen bærekraftig finans.¹

Sluttrapporten og tilleggsrapportene finnes på EFRAGs hjemmeside: www.efrag.org/Lab2.

Utvalgte hovedpunkter fra EFRAGs sluttrapport

Under følger utvalgte hovedpunkter fra EFRAGs sluttrapport. Listen er ikke fullstendig og kun ment for å gjengi noen av de mest sentrale forslagene.²

- Bærekraftsrapportering må styrkes for å bidra til EUs grønne giv og arbeidet med bærekraftig finans. Bærekraftsrapportering er en viktig

¹ Som offentliggjøringsforordningen (Sustainable Finance Disclosure Regulation (EU/2019/2088)), taksonomiforordningen (EU Taxonomy Regulation (EU) 2020/852) og det reviderte direktivet for ikke-finansiell rapportering (2014/95/EU).

² Alle oversettelser er gjort av Revisorforeningen og vi tar forbehold om feil.

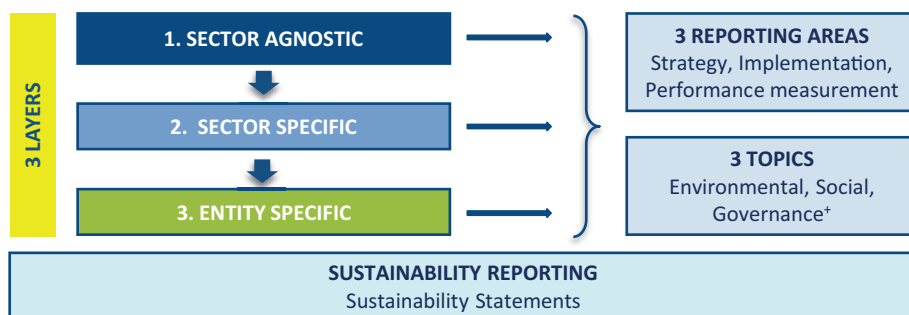
- del av å sikre et bærekraftig næringsliv.
- Arbeidet med rapporteringsstandard har to overordnede prinsipper:
 - Bærekraftsrapportering må inkludere et utvidet interessentbegrep som vurderer både finansiell og miljømessig og sosial vesentlighet. Rapporteringsstandard må tilfredsstille brukere fra flere interessentgrupper.
 - En prinsippbasert regulatorisk tilnærming. EU ønsker å finne balansen mellom prinsipper og detaljerte, praktiske forskrifter.
 - Det er viktig at standarden består av grunnleggende «byggeklosser». Arbeidet skal:
 - Støtte omstillingen av Europa og sikre standardisering i bærekraftsrapporteringen.
 - Bygge på og bidra til internasjonal standardisering og harmonisering av bærekraftsrapporteringen.
 - Ta opp spesifikke utfordringer i finansnæringen knyttet til informasjonsinnhentning og indirekte rapporteringskrav.
 - Inkludere små og mellomstore bedrifter i rapporteringsarbeidet.
 - Støtte sektorspesifikk rapportering.
 - Anerkjennelse immaterielle faktorer i rapporteringen.

Det er spesielt viktig å merke seg at små og mellomstore bedrifter skal inkluderes i arbeidet med standarden. Anbefalingen fra EFRAG er at rapporteringsstandard for SMBer blir frivillig å bruke, tilpasset ressursituasjon og selskapsstyring i SMB-segmentet.

- Standardsettingen vil bygges på robuste veiledende konsepter. Disse inkluderer:
 - **Til gode for samfunnet.** Rapporteringsstandard må være i tråd med internasjonale avtaler og rammeverk som FNs bærekraftsmål, OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper

mv., og europeiske initiativer som EUs grønne giv og handlingsplanen for bærekraftig finans.

- **Kvalitetsinformasjon.** Informasjonen som rapporteres må være: i) relevant, ii) i god tro, iii) sammenlignbar, iv) forståelig og v) troverdig/mulig å bekrefte. På det siste punktet vil revisorene spille en viktig rolle i å kvalitetssikre informasjonen.
- **Informasjonen må se både bakover og fremover.** Dette er et punkt som vil være krevende å oppfylle, men EFRAG anbefaler at standarden utarbeides for å kunne se fremover i rapporteringen.
- **Rapporteringen må være bredere enn kun finansiell rapportering.** Dette henger sammen med behovene til brukerne av bærekraftsinformasjon, og alle interessenter i rapporteringen. Rapporteringen må inkludere begrepet om «dobbel vesentlighet» og både verdi- og leverandørkjeder.
- **Dobbel vesentlighet må operasjonaliseres.** Det er viktig at begrepet «dobbel vesentlighet» forstås riktig og implementeres likt i rapporteringen. Vurderingen av vesentlig informasjon må inkludere både:
 - **Effektvesentlighet,** identifisering av bærekraftstemaer som er vesentlige når det gjelder effekten disse har på foretakets egen aktivitet og i verdi-/leverandørkjeder, og
 - **Finansiell vesentlighet,** identifisering av bærekraftstemaer som er finansielt vesentlige basert på at disse kan påvirke foretakets verdi utover det som er dekket i den finansielle rapporteringen.
- **All rapportering i et foretak må være sammenhengende (integret).** EFRAG anbefaler at skillet mellom finansiell og ikke-finansiell informasjon og rapportering reduseres og at begge formene for informasjon må sees i sammenheng.
- **Rapporteringsstandardens overordnede arkitektur skal være sammenhengende og dekkende.** Det er mange relevante temaer innenfor bærekraft, områder i foretaket som skal dekkes og alle bransjer og sektorer i næringslivet. Det vil kreve en omfattende struktur for å bygge en god standard.
- **EFRAG foreslår at standarden utformes basert på en tredeling.** Disse vil til sammen utgjøre et fullstendig bilde av enhetens bærekraftsinformasjon.

Kilde: *Proposals for a relevant and Dynamic EU sustainability reporting standard-setting, European Reporting Lab @EFRAG, February 2021.*

Tre rapporteringsnivåer

- Overordnet rapportering (sektoragnostisk)
- Sektorspesifikk rapportering
- Foretaksspesifikk rapportering

Tre rapporteringsområder

- Strategi
- Implementering
- Effektmåling

Tre bærekraftstemaer

- Miljø (E)
- Sosiale hensyn (S)
- Selskapsstyring (G)

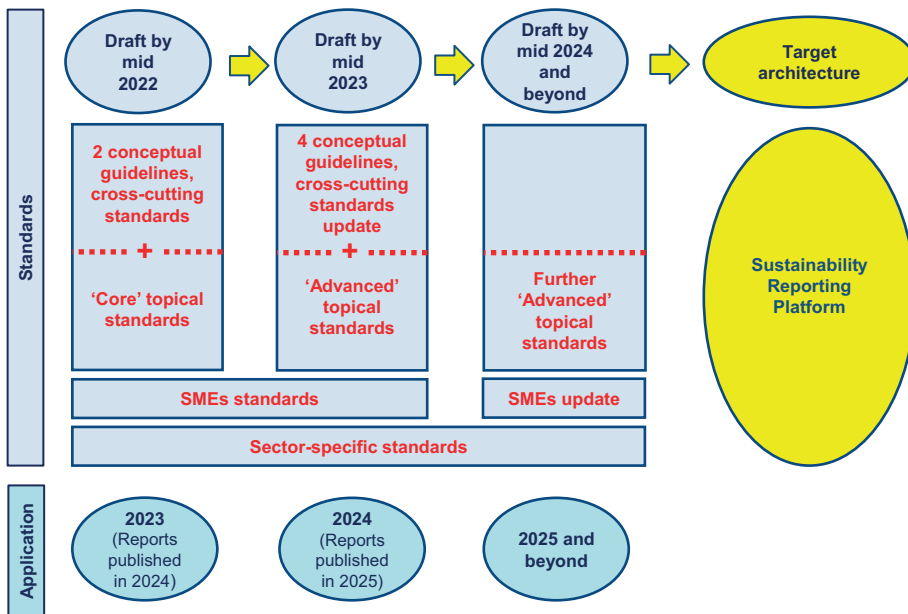
Standardsettingen bør implementeres i faser

EFRAG påpeker at finansiell rapportering har utviklet seg over flere tiår og at bærekraftsrapportering derfor må utvikles gradvis for å sikre god kvalitet. Implementeringen må også skje i tråd med det reviderte direktivet for ikke-finansiell rapportering. Figuren under viser veikartet for mulig utforming og implementering av standarden.

Utviklingen av standarden

Utviklingen av standarden må ta hensyn til at:

- Noen temaer er mer modne for rapportering og kan inkluderes i den første delen av standarden. Dette gjelder spesielt klimarelatert informasjon, i tråd med anbefalingene fra TCFD.³
- Små og mellomstore bedrifter, inkludert små og mellomstore revisjons- og regnskapsforetak, må få tilstrekkelig støtte til å oppfylle kravene i rapporteringen.

Kilde: *Proposals for a relevant and Dynamic EU sustainability reporting standard-setting, European Reporting Lab @EFRAG, February 2021.*

Første og andre utgave av standarden

Første utgave av standarden bør ha en «kjerne» av informasjon som videreutvikles til «avansert» nivå i andre utgave. «Kjernen» vil være basert på eksisterende standarder og rammeverk. Bærekraftsrapportering for SMBer bør være del av de to første delene av standarden, med egne SMB-spesifikke standarder.

Første utgave av standarden:

- Bør hjelpe foretakene med å rapportere i tråd med det reviderte direktivet for ikke-finansiell rapportering for rapporteringsår 2023.
- To prioriterte konsepter: i) dobbel vesentlighet og ii) kvalitetsinformasjon
- «Kjernestandard» som dekker overordnede temaer som rapporteringsområder, rapporteringsstruktur og foretaksspesifikke vesentlighetsanalyser

- «Kjernestandarder» for de fleste undertemaer og «avanserte standarder» for prioriterte undertemaer som klima.

Andre utgave av standarden:

- Gjelder rapporteringsår 2024 og skal inneholde de gjenværende overordnede konseptene
- «Avansert standard» for overordnede temaer og prioriterte undertemaer

Samarbeid mellom EU og internasjonale fora og initiativer

EFRAG anbefaler at EU samarbeider med internasjonale interessenter og partnere for å sikre konvergens internasjonalt. Internasjonale initiativer bør vurderes i EUs eget arbeid for å unngå dobbeltarbeid og for å integrere beste praksis i den europeiske rapporteringsstandard.

Veien videre for bærekraftsrapporteringen

Anbefalingene fra EFRAG er kun første skritt på veien mot en europeisk rapporteringsstandard for bærekraft, men det er stort og viktig skritt som beskriver veien mot en ferdig standard. Det gjenstår fortsatt et stort arbeid og det er ventet at EU-kommisjonen vil avklare det videre arbeidet i løpet av våren 2021.

Det som er helt sikkert er at EU vil styrke kravene og formen i bærekraftsrapporteringen i årene som kommer, en utvikling som vil få konsekvenser også for norske foretak. Revisorforeningen vil følge utviklingen tett og jobbe for at våre medlemmer er rustet for nye krav i markedet og tar rollen som pådriver for god bærekraftsrapportering.

³ Task Force on Climate-Related Financial Disclosures. Arbeidsgruppe som har laget anbefalinger for klimarisikorapportering.